

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Vedr. Journal nr. 2019-2855
Holmens Kanal 20
1060 København K

Den 3. februar 2020

Høringsvar til forslag til Lov om klima

Dansk Erhverv hilser forslag til lov om klima velkommen, og takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslaget, der er en udmøntning af den politiske aftale om klimalov af 6. december 2019.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv bakker op om klimaambitionerne i den politiske aftale samt forslag til lov om klima. Det er vigtigt med ambitiøse mål til at sætte en retning. Samtidig er det afgørende – også for en fortsat folkelig opbakning, at klimaindsatsen understøtter fremtidige økonomisk vækst og et konkurrencedygtigt erhvervsliv.

For Dansk Erhverv er det ydermere afgørende, at den danske klimapolitik leder til reelle reduktioner i de globale drivhusgasudledninger, og ikke blot flytter udledninger udenfor landets grænser, så den globale klimaeffekt er nul eller reduceres. Udflytning af udledninger til andre lande vil desuden ikke være i tråd med målsætningen om at holde den globale temperaturstigning nede på 1,5 grad jf. § 1 i lovforslaget.

For at sikre reelle globale reduktioner, så bør Klima-, Energi- og Forskningsministeren i klimahandlingsplanen, klimaprogrammer og klimastatus- og fremskrivninger konsekvent opgøre den globale netto-effekt af danske klimatiltag, virkemidler mm. Dvs. ændrede drivhusgasemissioner udenfor Danmarks grænser som følge af danske klimatiltag bør med- og modregnes i effekten af de danske klimatiltag. Dette bør også være styrende for klimarådets arbejde, analyser og anbefalinger, således ministeren og folketinget kan træffe beslutninger på et oplyst grundlag i forhold til den reelle globale klimaeffekt.

Rapporteringen til UNFCCC og EU i forhold til opfyldelse af danske internationale forpligtigelser vil skulle følge de specifikke rapporteringers formater og krav som er gældende i de respektive fora.

Dansk Erhverv anerkender at 70% målet er meget ambitiøst og at man endnu ikke har alle løsninger til at nå i mål. Derudover er Dansk Erhverv enig i, at målopfyldelsen skal ske samtidig med en stærk dansk konkurrencekraft og beskæftigelse, hvor dansk erhvervsliv udvikles og ikke afvikles.

Dansk Erhverv bakker op om den overordnede struktur med en klimahandlingsplan og årlige klimafremskrivninger og -status samt klimaprogram. Det er dog afgørende for Dansk Erhverv, at der

frelægges én samlet klimahandlingsplan og ikke sektoropdelte parallelle planer, da dette fjerner det samlede overblik over både den klimamæssige effekt og omkostninger. Samtidig findes mange af fremtidens klimaløsninger ved en øget sektorintegration og udvikling af cirkulær økonomi. Der er behov for systemtænkning og ikke silotænkning. Systemtænkningen og sektorintegrationen understøttes bedst ved én samlet klimahandlingsplan.

Regeringen har nedsat et Grønt Erhvervsforum som et permanent forum, hvorfor dette bør sikres i klimaloven. Det bør derfor fremgå af klimaloven, at der er et Grønt Erhvervsforum nedsat af klima-, energi- og forsyningsministeren bestående af repræsentanter fra regeringen samt formænd for klimapartnerskaberne, repræsentanter for erhvervslivet, fagbevægelsen og uafhængige eksperter. Det kan med fordel fremgå, at Grønt Erhvervsforum mødes mindst en gang om året, så det sikres, at erhvervslivet inddrages tæt i implementeringen af klimahandlingsplanen.

Specifikke bemærkning

Formål

§1 stk. 1. Dansk Erhverv bakker op om den eksplicite reference til Parisaftalens mål om at holde temperaturstigningen nede på 1,5 grader. En logisk konsekvens af dette er, at det danske klimabilag hermed ikke kan bestå af tiltag som blot udflytter hele eller dele af drivhusgasudledningen til udenfor landets grænser, da dette vil underminere opfyldelsen af 1,5 gradsmålsætningen.

§1 stk. 2. Dansk Erhverv bakker op om listen af principper oplyst i pkt. 1-4, bl.a. fokus på dansk konkurrencekraft, omkostningseffektivitet og sammenhængskraft i et stærkt velfærdssamfund, men vi anbefaler, at de fire punkter skal være mere end blot guidende principper, men deciderede krav i forhold til realisering af målsætningerne.

§1 stk.2 pkt. 4) Det fremgår, at der skal anvendes tiltag der medfører ”*reelle, indenlandske reduktioner, men samtidig skal det sikres, at danske tiltag ikke blot flytter hele drivhusgasudledningen uden for Danmarks grænser*”. Dansk Erhverv foreslår, at ordet ”hele” slettes, så det er tydeligt, at man ikke ønsker at opfylde målsætningen ved at flytte udledningen uden for landets grænser. Med den nuværende formulering kan man stadig opfylde målet ved at udflytte fx 90 procent af drivhusgasudledningen, da det ikke er hele udledningen, hvilket vil underminere den klimamæssige integritet af aftalen.

Samtidig er det uklart, hvad der menes med indenlandske reduktioner. Indenlandske danske klimatiltag som fx reduktion af madspild, omlægning til mere klimavenlige kostvaner, anvendelse af byggematerialer med lavt CO₂-aftryk osv. vil alle have en markant klimaeffekt. Selve reduktionen i udledninger fra produktion af disse varer vil dog ikke ske i Danmark, men højst sandsynligt i andre lande, da Danmark er en lille åben økonomi, hvor den indenlandske produktion ikke bestemmes af den indenlandske efterspørgsel. For at undgå misforståelser om hvad der tælles med, så bør det specificeres, at der skal være tale om indenlandske tiltag med reelle globale reduktioner.

§2 stk.2. I relation til fremlæggelse af en klimahandlingsplan, så er det afgørende for Dansk Erhverv, at der fremlægges én samlet klimahandlingsplan og ikke sektoropdelte parallelle planer, da

dette fjerner det samlede overblik over både den klimamæssige effekt og omkostningerne. Dansk Erhverv foreslår det præciseres, at der fremlægges en samlet klimahandlingsplan første gang i medio 2020.

Det bør specificeres, at klimahandlingsplanen både skal have en opgørelse af effekter på udledninger fra dansk territorium jf. den gængse opgørelsesmetodik i regi af Paris-aftalen, men parallelt hermed en opgørelse af effekten af danske tiltag, hvor effekten på udledninger udenfor landets grænser opgøres. Det vil fx være international luftfart, reduktion af madspild i Danmark, ændrede kostvaner samt eksport af klimaløsninger mm.

Klimarådets opgaver

§4 For at sikre reelle reduktioner, så bør Klimarådets rådgivning, analyser mm. eksplicit have fokus på klimaeffekter af indenlandske tiltag som ikke finder sted indenfor landets grænser. Dette bør fremhæves i §4 og §5 da Klimarådet ellers ikke kan varetage funktionen om at rådgive ministeren i henhold til §1 stk. 2.

Klimarådet spiller en afgørende rolle som uafhængig rådgiver, hvorfor det bør præciseres i §4, stk.1., at Klimarådet i anbefalingerne skal følge principperne nævnt i §1, stk.2, og ikke blot forholde sig til principperne.

Klimastatus og -fremskrivning

§6. For at sikre reelle reduktioner og en retvisende status, så bør klimastatus og -fremskrivningen indeholde en eksplicit beskrivelse af klimaeffekter af indenlandske tiltag, hvor drivhusgasudledningen reduceres udenfor landets grænser.

§6, stk.3, Den globale afrapportering bør udover effekten af den diplomatiske indsats, ulandsbistand mm., også omfatte globale effekter af eksport af danske klimaløsninger indenfor energi, fødevarer, landbrug, industri, byggeri, rådgivning mm.

Klimaprogram, redegørelse til Folketinget og handlepligt

§7, stk. 2, pkt.2) Klimaprogrammet bør også indeholde effekten af planlagte klimatiltag, hvor drivhusgasudledningen reduceres udenfor landets grænser.

Klimarådets organisering

12 stk. 3 . Dansk Erhverv bakker op om styrkelsen af Klimarådet – herunder den formelle interessentinddragelse i et klimadialogforum. Dansk Erhverv er af den opfattelse, at klimadialogforummet bør træde sammen mindst to gange årligt fremfor mindst én gang årligt, samt at forummet får mulighed for løbende at give inspiration til Klimarådet og deres arbejde.

§12 stk. 4 For at sikre et oplyst beslutningsgrundlag og transparens, så opfordres det til at hørings svar fra interessenter på publikationer mm. fra Klimarådet offentliggøres på rådets hjemmeside sammen med referatet fra drøftelserne i dialogforummet. Samtidig bør fremsendelse og offentliggørelse af Klimarådets årlige rapport med anbefalinger ledsages af forummets skriftlige bemærkninger – inkl. et hørings svar fra ministeriet i forhold til de afgivne bemærkninger.

Bemærkninger til lovforslaget

Det er i bemærkninger til § 12 anført, at klimadialogforummet sammensættes af repræsentanter fra bl.a. brancheorganisationer mm. Det bør bl.a. omfatte de centrale erhvervsorganisationer, herunder Dansk Erhverv.

Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til forslaget på side 22, med henvisning til aftale om klimalov, at aftaleparterne desuden ønsker et styrket fokus på at øge dansk eksport af energiteknologi.

Dansk Erhverv bakker op om dette fokus på eksportmuligheder, som kan gavne dansk økonomi og bidrage til at sikre velstand i Danmark. Dog er fokus på energiteknologi for snævert. Realiseringen af klimamålsætningerne kræver en markant omstilling af bl.a. transport, landbrug og industriel produktion, og der vil være eksportmuligheder indenfor disse sektorer som ofte ikke vil være energiteknologi. Dansk Erhverv opfordrer derfor til et fremadrettet fokus på eksport af klimaløsninger – hvor energiteknologi kan være en delmængde. Andre områder som fx bioteknologiske klimaløsninger, digitale klimaløsninger osv. forventes i vækst de kommende år.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang

Klima- og energichef